

OPLEGNOTITIE

Onderwerp: herindeling en financiën

■ Ter bespreking

■ Ter advisering

□ Ter informatie

Aan : Raadsklankbordgroep BMW

Datum vergadering : 21 juni 2017

Agendapunt :

Inleiding

Gemeentelijke herindelingen gaan gepaard met eenmalige kosten voor de betrokken gemeenten. Deze notitie en bijgevoegde financiële raming geven de Raadsklankbordgroep inzicht over de financiële kant van het herindelingsproces tot aan het moment van de herindeling.

Frictiekosten

In het herindelingstraject dat nu enkele maanden loopt, worden noodzakelijkerwijs kosten gemaakt. Het gaat daarbij om "frictiekosten", kosten die zonder herindeling niet (op deze manier) zouden worden gemaakt. In dergelijke herindelingsgevallen stelt het Rijk een tijdelijke extra uitkering beschikbaar vanuit het gemeentefonds. Voor de BMW-gemeenten en de nieuw te vormen gemeente wordt in dat kader de komende jaren een frictie- of herindelingsbudget beschikbaar gesteld dat in een aantal tranches wordt uitgekeerd. Voor de periode tot aan de herindeling ontvangen de vier gemeenten gezamenlijk afgerond € 3.1 mln. Dit budget wordt in 2018 verstrekt.

Definitie frictiekosten

Tijdens het doorlopen van het herindelingstraject hebben de vier gemeentelijke organisaties uiteraard ook de reguliere activiteiten uit te voeren. Maar waar eindigt het een en begint het andere? Tussen beide werkzaamheden is niet altijd een scherp onderscheid te maken. Voor een goede financiële huishouding is het dan ook noodzakelijk helder te definiëren wat financieel toegerekend moet worden aan het herindelingsbudget. In aansluiting bij de Raad voor de financiële verhoudingen wordt algemeen als omschrijving aanvaard dat het bij frictiekosten gaat om incidentele extra kosten die zonder de herindeling niet gemaakt zouden worden. Het gaat om de noodzakelijke uitgaven die nodig zijn voor de voorbereiding en de implementatie van de nieuwe organisatie. Een gedetailleerde uitwerking van deze definitie ligt op 27 juni 2017 ter vaststelling voor bij de Stuurgroep zodat in de dagelijkse praktijk binnen de vier gemeenten op eenzelfde manier wordt omgegaan met toerekening van kosten aan het herindelingsbudget.

Financiële administratie

Het programmabureau is ambtelijk verantwoordelijk voor de zorgvuldige administratie en het beheer van de kosten en de kostenontwikkeling. Om dit mogelijk te maken zijn inmiddels administratief-technische werkafspraken gemaakt en procedures ingericht. De gemeente Bedum is aangewezen om de gezamenlijke budgetten te beheren en de feitelijke betalingen te doen.

De tussentijdse financiële rapportages worden door het programmabureau voorgelegd aan de Stuurgroep. Via de gemeentelijke jaarrekeningen van de vier gemeenten worden de uitgaven verantwoord bij de raden.

Financiële raming 2017-2018

Met de kennis van dit moment is voor dit jaar en volgend jaar een kostenraming van de te maken frictiekosten opgesteld. Met bijgaande raming wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de verdeling van de kosten over de verschillende onderdelen van het Programma herindeling BMW.

Voor wat betreft het budget voor de griffie ter dekking van de kosten van de raadseigen werkgroepen is overleg gevoerd met de griffiers. Op basis van dat overleg is door de griffiers een begroting van in totaal €75.000 opgesteld. Dit bedrag is opgenomen in de bijgaande raming. De gedetailleerde uitwerking van deze raming wordt door de griffiers aan de raadsklankbordgroep ter hand gesteld. OF De gedetailleerde uitwerking van deze raming treft u bijgaand aan.

De financiële raming is een uitwerking van het bedrag dat tot aan de datum van herindeling wordt uitgekeerd aan de vier gemeenten. De onderverdeling en uitsplitsing van de bedragen over de verschillende onderdelen

van het Programma herindeling BMW is gebaseerd op de projectopdrachten die per projectgroep zijn of worden aangeleverd. Deze projectopdrachten worden ter vaststelling voorgelegd aan de Stuurgroep. Medio juli 2017 zijn alle projectopdrachten afgerond. Op basis van het totale beeld van de vastgestelde projectopdrachten en de ramingen die daarin zijn opgenomen, wordt de raming van de totale herindelingskosten tot aan de datum van herindeling ter vaststelling voorgelegd aan de Stuurgroep. Deze vastgestelde raming zal vervolgens aan de Raadsklankbordgroep ter informatie worden toegestuurd in kwartaal 4 van 2017. Een precieze datum kunnen we nu nog niet noemen.

Toelichting op de posten

0. Onder de kosten algemeen vallen een aantal belangrijke onderdelen:
 - Het budget voor de griffie en de raadseigen werkgroepen
 - De kosten voor de Bijzondere Ondernemingsraad en het Bijzonder Georganiseerd Overleg
 - De kosten voor vervanging van medewerkers die in projectgroepen actief zijn.
1. Onder de kosten Programmabureau vallen vooral de personeelslasten voor de medewerkers van het programmabureau.
2. Onder de kosten visievorming en naamgeving vallen de kosten voor het participatietraject voor de visievorming en de naamgeving. Ook kosten voor inhuur voor deze projecten worden hieruit gedekt. Deze projectgroep heeft de werkzaamheden afgerond en is inmiddels opgeheven.
3. De overige posten behelzen de kosten die samenhangen met de werkzaamheden in de diverse projectgroepen. Het blijkt voor de "overige projecten" (met name de beleidsmatige projectgroepen zoals Sociaal Domein, Ruimtelijk Domein, Economie etc.) lastig om op dit moment al een gedetailleerde raming te maken. Om die reden is er nu voor gekozen om deze projectgroepen in beginsel een afgerond budget van €20.000 per jaar toe te rekenen

Dekking kosten 2017

Zoals hierboven aangegeven, ontvangen de vier gemeenten de eerste tranche van het herindelingsbudget pas in 2018. Evenwel worden reeds kosten gemaakt in 2017 die toegerekend moeten worden aan het herindelingsbudget van 2018. Om dit mogelijk te maken is een raadsvoorstel voorbereid dat strekt tot dekking van de herindelingskosten voor het jaar 2017. Daarbij is een redelijk globale verdeling gemaakt tussen de gemaakte en verwachte kosten in 2017 en de verwachte kosten in 2018.

Met bijgaand raadsvoorstel wordt aan de vier raden gevraagd budget beschikbaar te stellen vanuit de Algemene Reserve. Zodra in 2018 de eerste tranche van het frictiebudget van het Rijk ontvangen wordt, kunnen deze middelen weer terugvloeien naar de Algemene Reserve van de betreffende gemeenten.

Gevraagd advies

De Stuurgroep vraagt de Raadsklankbordgroep om, met tussenkomst van de colleges, dit raadsvoorstel met een positief advies voor te leggen aan de vier raden.

Bijlage(n):

Concept raadsvoorstel
Concept begroting